

Model Question Paper
First Term Evaluation 2025 -26
First Language - Paper I - Part I
SANSKRIT

(For Academic and Oriental Sanskrit Schools)

Class- VIII

Time 1 ½ Hours

Total Score - 40

निर्देशाः -

- 15 निमेषाः समाश्वासकालः ।
- प्रश्नान् निर्देशान् च सम्यग् अवगम्य एव उत्तराणि लेखनीयानि ।
- उत्तरलेखने मूल्याङ्काः कालः च परिगणनीयाः।
- विवर्तनप्रश्नाद् ऋते सर्वेषां प्रश्नानाम् उत्तरलेखने देवनागरीलिपिरुपयोक्तव्या ।

भागः - 1

1. अधोदत्तेभ्यः भिन्नं गणं चित्वा लिखत । (1)
क) अग्निः - भूमिः ख) रजनी - रात्रिः
ग) कृषकः - पयोदः घ) दीपपतिः - सूर्यः
- प्रस्तावनां पठित्वा 2-3 प्रश्नयोः उत्तरे लिखत।
2. (१) जलाशयेषु मालिन्यनिक्षेपः निरुद्धं कार्यमस्ति। (1)
(२) पलास्तिक्वस्तूनां ज्वालनं परिस्थितिदूषणाय भवति।
क) उभयमपि (१, २) साधु । ख) उभयमपि (१, २) असाधु ।
ग) १-साधु, २-असाधु । घ) १-असाधु, २-साधु ।
3. (१) शिष्यः विद्यालयं गच्छति। (1)
(२) कर्षकेण कविता पठ्यते।
क) १- कर्तरि प्रयोगः, २ - कर्मणि प्रयोगः। ख) २- कर्तरि प्रयोगः, १ - कर्मणि प्रयोगः।
ग) उभयमपि (१, २) कर्तरि प्रयोगः। घ) उभयमपि (१, २) कर्मणि प्रयोगः।
4. अधोदत्तपट्टिकां पठित्वा विकल्पेभ्यः उचितम् उत्तरं चित्वा लिखत। (1)
गत्वा - तुमुन्नन्तम्
प्रणम्य - क्त्वान्तम्
पठितुम् - ल्यबन्तम्

- क) गत्वा – ल्यबन्तम्, प्रणम्य – तुमुन्नन्तम्, पठितुम् – क्त्वान्तम्
 ख) गत्वा – क्त्वान्तम्, प्रणम्य – ल्यबन्तम्, पठितुम् – तुमुन्नन्तम्
 ग) गत्वा – तुमुन्नन्तम्, प्रणम्य – क्त्वान्तम्, पठितुम् – ल्यबन्तम्
 घ) गत्वा – क्त्वान्तम्, प्रणम्य – तुमुन्नन्तम्, पठितुम् – ल्यबन्तम्

भाग: - 2

कविताभागं पठित्वा 5-6 प्रश्नयोः उत्तरे लिखत।

पूर्वस्यां दिशि पर्वतराजः

कनकं तापयति।

कोकिलपोतो मङ्गलगानं

मधुरं श्रावयति॥

ग्रामसुतायै दर्पणवेषं

तनुते शैवलिनी ।

अञ्जनलेपं राति निकामं

रजनी ग्रामसखी ॥

5. वानरस्य पोतः → वानरपोतः। तादृशं समस्तपदं कविताभागात् स्वीकृत्य विग्रहवाक्यं लिखत। (2)

..... →

6. ग्रामे निर्माला नदी प्रवहति – इत्याशययुक्तां कवितापङ्क्तिं लिखत। (2)

7. अधोदत्तं गद्यभागं पठित्वा काकस्य वचनानि समाहत्य संभाषणांशं पूरयत । (2)

एकदा कश्चन काकः वेगेन आगत्य एवमवदत् - 'अयि मित्राणि! कश्चन मानवः अस्माकं वनं नाशयति' । वानरः- 'अहो ! कथम्'? काकः - 'मानवः वृक्षस्य छेदनं कुर्वन्नासीत् । तत्पतित्वा मयूरस्य नीडं भग्नम् अभवत् । मयूरः दीनं रोदिति' ।

काकः - अयि मित्राणि !

वानरः - 'अहो ! कथम्'?

काकः -

8. 'यदा – तदा' उपयुज्य वाक्यद्वयं योजयत । (2)

पुत्रस्य सन्देशः आगतः। पिता सन्तुष्टः अभवत् ।

..... ।

9. उदाहरणानुसारं वाक्यपरिवर्तनं कुरुत। (2)

उदा – अध्यापिका – 'पाठं सम्यक् पठतु'।

पाठं सम्यक् पठतु इति अध्यापिका अवदत्।

क) पिता – ‘शिरस्त्रं धृत्वा एव मोटोर् द्विचक्रिकां चालयतु’।

.....।

10. उदाहरणानुसारं मञ्जूषातः पदानि क्रमीकृत्य उचितं वाक्यं रचयत ।

(2)

गौतमः	गोकुलः		ग्रन्थालयं	
नीलिमा	जनकः	सह	आपणं	गच्छति
ज्योष्ठः	अनुजः		उद्यानं	

उदा – गौतमः गोकुलेन सह ग्रन्थालयं गच्छति ।

.....।

.....।

अथवा

उदाहरणानुसारं वाक्यं परिवर्तयत ।

उदा – महेशः चलच्चित्रं पश्यति।

महेशः चलच्चित्रं अपश्यत् ।

क) लिहारा कवितां लिखति ।

.....।

खण्डिकां पठित्वा 11-12 प्रश्नयोः उत्तरे लिखत।

वयनाडु मुण्डक्कै चूरल्मला प्रदेशेषु प्रवृत्ते भूस्खलने 225 जनाः मृताः 155 जनाः अप्रत्यक्षाश्च अभवन्। 28 जनानामवस्था इतोऽपि ज्ञातव्या।

11. समानसन्धियुक्तं पदं खण्डिकातः स्वीकृत्य पदच्छेदं कुरुत ।

(2)

उदा – आधाराश्च = आधाराः + च

.....=.....+.....।

गतोऽपि= गतः + अपि

.....=.....+.....।

12. संख्यां संस्कृतभाषया लिखत।

(3)

225 -।

155 -।

28 -।

13. पट्टिकाम् उचितरीत्या पूरयत ।

(3)

अहं लिखामि	आवां	वयं लिखामः
------------	------------	------------

अहं	आवां गच्छामः	वयं
-----------	--------------	-----------

14. प्रादेशिकभाषया विवर्तयत। (4)

आगस्त् मासे अतिवृष्ट्या सर्वत्र जलोपप्लवः अभवत्। तस्मिन् जलोपप्लवे कश्चन शुनकः गृहस्योपरि परित्यक्तः अभवत्। सः शुनकः साहाय्यार्थं उच्चैः भषति स्म, किन्तु तस्य शब्दं मेघगर्जने वृष्टिपतने न कोऽपि अश्रुणोत्। तदानीं कश्चन पुरुषः नौकया आगत्य तं शुनकं नीतवान्।

15. प्रकृतिसंरक्षणस्य उपायान् विचार्य लघुटिप्पणीं लिखत। (4)

श्रद्धेयाः अंशाः –

प्रकृतेः उपयोगः – नदीसंरक्षणम् – वायुसंरक्षणम् – पर्वतसंरक्षणम् – वनसंरक्षणम् – मलिनीकरणनिवारणम्।

अथवा

गद्दिकामधिकृत्य लघुटिप्पणीं लिखत।

श्रद्धेयाः अंशाः –

गोत्रकला – अटियसमुदायः – नाटुगद्दिका – पूजागद्दिका – वाद्योपकरणानि – पि.के कालन् – गद्दिकोत्सवः।

16. 'विमानापघातः अभवत् – सर्वे सुरक्षिताः' इति शीर्षकेण वार्ता रचयत। (4)

श्रद्धेयाः अंशाः –

स्थानम् - तिरुवनन्तपुरम्

समयः - बुधवासरः, प्रातः पञ्चवादनम्

कारणम् - यन्त्रदोषः

विशेषः - वैमानिकस्य उचिता प्रवृत्तिः।

अथवा

भवद्भिः कृतामेकां यात्रामधिकृत्य दैनिकीं लिखत।

श्रद्धेयाः अंशाः –

दिनाङ्कः – स्थलम् – समयः – अनुभवः।

17. कथास्तम्भं क्रमीकुरुत। (4)

- कस्यचित् मानवस्य वृक्षछेदनेन मयूरस्य नीडभङ्गः भवति।
- वने एकः गर्विष्ठः मयूरः अस्ति।

- जन्तवः वनसंरक्षणाय सन्नद्धाः भवन्ति ।
- काकः वननशीकरणवार्ताम् अन्यान् विज्ञापयति ।

अथवा

क्रियापदानि उपयुज्य नूतनवाक्यानि रचयत।

श्रावयति	-
राति	-
तोषयति	-
धारयति	-

© State Assessment Cell – SCERT Kerala

		उचितटिप्पणीलेखनम्	शीर्षकलेखनाय (1) आशयव्यक्ततायै (2) भाषाशुद्ध्यै (1)
16	4	उचितवार्तालेखनम्	शीर्षकलेखनाय (1) आशयव्यक्ततायै (2) भाषाशुद्ध्यै (1)
		उचितदैनिकीलेखनम्	दैनिकीस्वरूपाय (1) आशयव्यक्ततायै (2) भाषाशुद्ध्यै (1)
17	4	वने एकः गर्विष्ठः मयूरः अस्ति । कस्यचित् मानवस्य वृक्षछेदनेन मयूरस्य नीडभङ्गः भवति । काकः वननशीकरणवार्ताम् अन्यान् विज्ञापयति । जन्तवः वनसंरक्षणाय सन्नद्धाः भवन्ति ।	आशयावगमनाय (2) पूर्वापरयोजनाय (2)
		पदानि उपयुज्य अर्थपूर्णानि वाक्यानि रचयति।	एकैकस्य वाक्यस्य लेखनाय एकैकः अङ्कः